

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

51. Tempestate[m] prædicat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

ab Lusitanis ara erigitur, ornatu quàm potuit maximo; pompa instruitur militaris ex indigenarum, & hospitem hilari concursu, ad cohonestandam festâ gratulatione tam beatam lucem. Hæc inter gaudia, vtriusque aula ac populi, ambo reges, salatis aquâ Christo consecrantur, cum principibus, regij sanguinis, aliisque de populo permultis, quibus Christi doctrina diligentius imbuendis, adiungendisque ad illos cæteris, cum præter sacerdotes nihil deesset, suscepit Pavia se illos Malaca curaturum, quam paulò post attingit, Apostolicâ laude quàm mercatura insignior. His usque Comorinum vulgaris, gessere Xaverius, nec sui sat capax gaudij, vbertim flere, manus tollere in cælum, ac ni messem illic animarum copiosissimam ad manum haberet, quâ prohibebatur intermittere stationem, velle in Celabem illic euolare, ad amplificandos illius Ecclesiæ fines, proferendisque adiacentes in insulas, in quibus nūtu postmodum diuino, eas fecit regum conuersiones, & regnorum quas sumus libro proximo scripturi.

49. Nunc vbi Piscariæ, & Trauancoris incolæ Christum erant professi; aduentabantque ex Europâ operæ socij, quos confirmandis iis suo loco posset relinquere; & Zeilanæ spes elisæ conciderant, occurrit an foret ex Dei obsequio in regna Macazaris transire, de quo non ausus prius decernere quàm maturâ cum Deo consultatione, responsum sciscitatus; eius obtinendi Thomam Apostolum intercessorem optimum adhibendum putauit Ecclesiæ Indicæ Fundatorem ac Patrem; ad hoc Meliaporem iter aggreditur leucarum quinquaginta; Nagapatani nauim Michaëlis Pereiræ conscendit marito exeunte anno 1545. Leucas duodecim Choromandilis oram prosperè raserant, cum venti contrarij turbulentissimo in proram exortu, coguntur montis excelsi dorso se tegere, ac toto septiduo æquiores auram opperiri; quod tempus Xaverium ieiunium prorsus exegisse

49
Xaverius
Meliap. nauigat, & cur?

50. Ab iis qui simul vehabantur obseruatum; & Iacobus Madeira, iuridicè rogatus asseruit. Precationis videlicet cœlesti pabulo, longam inedia saginante, indè rogatu eiusdem Madeira, aquæ paululum sumpsit, cui prius cepam voluerat incoqui, repetitum mare deinceps placidum, ventum puppi afflantem, cælum elemens, nauigatio habuit, milliaribus propè centum.

50
Hebdomadam ieiunus exigit.

51. Ac aliis oculis quàm quibus blandiebatur præsens serenitas, vidit sanctus ex fallaci tranquillo sæuam instare tempestatem; Madeira interrogat, essene illa nauis, in omnem incursum satis firma? cui vetustam; & quassam clarè indicanti; ergo iter in portum, infert Xaverius, quamprimum relegamus. Tam secundo, subdit Madeira, & mari, & vento, te quicquam metuere? vbi linter securus, ibi P. Francisce! periclitetur nauis? nec vllis Xaverij precibus donare sustinuit, illam quam cum vectoribus, & nautis iacturam putabat, tam blandæ, tutæque nauigationis, sed obstinatam incredulitatem subsecuta est velox pœna luentorum furentium subita rabies totum mare conuoluit, eaque

51
Tempestatē prædicat.

que navim procella exagitat, vt præsentissimo naufragio agrè erepta sit, Nagapatanum vellent, nollent, reducta. Indè breuem post moram, terra, & pedes, Meliaporem peruenit.

52
Monumenta
vetera S. Th.

52. Est vrbs Meliapor, vulgò S. Thomæ, illius habitatione, discipulis & martyrio nobili, quanquàm, (si fides indigenis) Meliaporè antiquam, saculorù decursu, mare latius fusù absorbit. Monstratur à piscatoribus hodièque vrbs eius situs, & aquis demersa veterum ædificiorum residua rudera, distinguunturque suis nominibus, fori, turrium, regia, & aliorum. Que vero nunc extat Meliapor exigua primum ab incolis posita, amplificata verò ab Lusitanis, ædem habet sacram, non plus tredecim palmis longam, & totidem latam, pro saxi è ligno constantem durissimo, Sancti Thomæ (vt ferunt) opus: à læua minor alia visitur, vbi totis Indiis fama est corpus Apostoli iacere, vicinus vrbi mollis cliuus Parui montis appellatione, specu patet angusta, in quam aiunt eum latere solitum, cum aduersus Christum, hostes impotentius firerent. Speluncæ os arctissimi aditus, crux ornat lapidea cineritij coloris; crucis radicem fons profusus S. Thomæ miraculo illinc olim eductus, cuius potu creduntur curationes à morbis edi continuæ, hoc è colle in montem ascenditur solitariae contemplationi mirè aptum, ob antiquam syluam arboribus densam, viriditatis perpetuæ, quæ imminens mari latus alterum veliunt; alterum etiam, quamuis nudum, amœnitate gaudens præcipua, subiecto flunio rigatur. Hic fuit magno Apostolo, eiusque discipulis ad meditationem æternorum secessus, hinc fertur animam in cælum efflasse, cum in arctâ quam dixi speluncâ confixus lanceâ fuisset. Montis verticem decorauerat facellum, cuius diruti nonnulla vestigiâ Lusitani compererunt, & extantes adhuc truncos parietum aliquos. Adicolæ huius in tanti Apostoli honorem instaurandæ fundamenta dum purgant, in quadram incidunt saxeam cruce media insculptam, crucibus similem equestris Ordinis Auisi, nisi quòd quatuor illius capita voluminibus carebant introrsùm reductis, sed earum loco, duos hinc inde ferebant emicyclos, quos tertij complexus veluti coronabat eandemque alie item cruces figuram exhibent, quæ manu S. Thomæ putantur expressæ. Insidebat cruce passis alis columba, circumquaque ignoti characteres, præterquam insigni antiquario Brachmani, qui lectis iis retulit significari Thomam Iesu Christi Apostolum illuc ab eo missum, ad prædicandam legem suam sanctissimam, congregasse illic discipulos, & martyrium obiisse, existimatürque eodem in lapide animam exhalassè, quòd sparsi sanguinis ductibus cruentus appareat. Restituto sacello Lusitani, lapidem in ara statuere, vbi dum sacra res agitur Decembris octauo, & decimo cum ad Euangelium ventum est, cernitur (haud tamen quotannis) stupendo miraculo, expirans fumus ex lapide, & obscuram in nubem diffusus lapidem totum contegere, quâ discussâ grandes ex eo guttæ stillant, illo forsitan ex prodigioso vapore in aquam concretæ. Xaverio igitur in hanc vrbs intranti Deus hospitium metatus est eius desideris oportu